

Photo: UN Women / Aurel OBREJA

LISTA DE VERIFICARE PRIVIND INTEGRAREA DIMENSIUNII DE GEN ÎN RĂSPUNS LA CRIZA REFUGIAȚILOR DIN MOLDOVA

LISTA DE VERIFICARE PRIVIND INTEGRAREA DIMENSIUNII DE GEN ÎN RĂSPUNS LA CRIZA REFUGIAȚILOR DIN MOLDOVA

Publicație compilată, revizuită și editată de:
Heba Zayyan, UN Women

Notă de mulțumire și disclaimer:

UN Women Moldova aduce mulțumiri și deosebite considerații membrilor și membrilor Grupului de Lucru pe Dimensiunea de Gen (GLDG) din Moldova, în special copreședintelui GLDG al Platformei pentru Egalitatea de Gen, și membrilor și membrilor Grupului Regional de Lucru pe Dimensiunea de Gen pentru contribuția substanțială adusă și revizuirea listelor de verificare.

Conținutul acestei publicații nu reflectă neapărat punctele de vedere sau politicile donatorilor, UN Women Moldova, Organizației Națiunilor Unite sau altor organizații afiliate.

Copyright © 2022 UN Women. Toate drepturile rezervate.

Publicat de Oficiul de Țară UN Women Moldova

CONTENTS

PROTECȚIA	5
LOGISTICA și APROVIZIONAREA	9
SĂNĂTATE și ALIMENTAȚIE	13
EDUCAȚIE	17
MIJLOACE DE TRAI și INCLUZIUNE	21
CAZARE și TRANSPORT	25
Adăpost și Produsele Nealimentare (PNA)	26
Securitatea Alimentară	29
Apă, Salubritate și Igienă	32
INTERVENȚIILE de ASISTENȚĂ FINANCIARĂ	35
COMUNICAREA cu COMUNITĂȚILE și RESPONSABILITATEA FAȚĂ de POPULAȚIILE AFECTATE	39
COORDONARE	43

INTRODUCERE

O acțiune umanitară eficientă, echitabilă și participativă nu poate fi realizată fără a înțelege și a răspunde la necesitățile specifice, prioritățile și capacitățile diferitor femei, fete, bărbați și băieți¹ din diferite grupuri de vârstă. De asemenea, integrarea egalității de gen consolidează o abordare a acțiunii umanitare bazată pe drepturile omului, fapt care determină îmbunătățirea laturii de programare prin respectarea și protejarea drepturilor și a demnității universal recunoscute a fiecărui individ ca ființă umană. Prin urmare, încorporarea egalității de gen în acțiunea umanitară sporește impactul strategiilor și intervențiilor umanitare².

Răspunsurile sectoriale care integrează dimensiunea de gen sunt proiectate bine și răspund la necesitățile și capacitățile femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, având cea mai bună șansă de a fi implementate într-un mod care să contribuie la îmbunătățirea vieții tuturor acestor grupuri. Femeile, fetele, băieții și bărbații au necesități practice și strategice imediate, în special în crizele umanitare.

Lista de verificare de mai jos se bazează pe [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#) și se inspiră din [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) elaborat de Comitetul Permanent

Inter-Agenții (CPIA) care „analizează măsura în care prin acțiunile esențiale de programare se abordează caracteristicile legate de gen și vârstă în contextul răspunsului umanitar. Acesta a fost elaborat drept răspuns la solicitările de a consolida instrumentul CPIA privind indicatorii de gen, incluzând vârsta și adăugând o componentă de monitorizare. Pe lângă determinarea eficienței programului, acesta permite organizațiilor să învețe prin practică în procesul de elaborare a programelor ce respectă toate aspectele diversității.”

Scopul listei de verificare este de a oferi actorilor din domeniul răspunsului umanitar/la criza refugiaților din Republica Moldova puncte de reper/recomandări privind modul în care să asigure luarea în considerare a necesităților, priorităților și capacităților femeilor, fetelor, bărbaților și băieților în toate aspectele răspunsului umanitar/la criza refugiaților.

În concordanță cu structura de răspuns la criza refugiaților din Republica Moldova, în lista de verificare se utilizează termenul „grup de lucru” pentru a descrie structurile de coordonare a răspunsului la criza refugiaților. Uneori, cuvântul „sector” este utilizat pentru a face referință la orientarea tematică. În mod similar altor contexte, organizația UN Women înțelege că arhitectura umanitară va continua să se dezvolte și alte grupuri sau subgrupuri de lucru ar putea fi create sau comasate.

¹ În textul listei de verificare se utilizează expresia scurtă „femei, fete, bărbați și băieți” pentru a face referință la femeile și bărbații care: (a) au vârste diferite, înțelegând că rolurile de gen și responsabilitățile se schimbă pe parcursul ciclului vieții lor; (b) vin din medii diferite, înțelegând că sexualitatea, apartenența etnică, naționalitatea, dizabilitatea, convingerile sau statutul economic, normele și practicile culturale și tradiționale etc. pot servi drept bariere sau factori favorizanți, în funcție de context; și (c) cu diverse experiențe, înțelegând că experiențele de marginalizare sunt eterogene. Marginalizarea rezultă din mai mulți factori ce se intersectează.

² [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#)

Photo: UN Women / Maxime FOSSAT

PROTECȚIA

Grup de lucru PROTECȚIA³

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că valorile de referință și analiza cuprind date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD) în care se analizează structura populației afectate prin intermediul evaluărilor participative pentru a identifica diversele nevoi de protecție legate de gen, riscurile și capacitățile grupurilor celor mai vulnerabile.
- Efectuați o analiză de gen a necesităților și priorităților de protecție.

EXEMPLU:

- ◆ Procentajul refugiaților care raportează că sunt conștienți de serviciile SMSPS, dezagregate în funcție de sex și vârstă.
- ◆ Procentajul refugiaților care raportează probleme de protecție legate de gen (incidența VBG, căsătoria juvenilă, traficul de ființe umane etc.) dezagregat pe sex și vârstă.
- ◆ Procentajul refugiaților care cunosc despre serviciile de protecție disponibile (VBG, asistență juridică, SMSPS, protecția copiilor) dezagregat pe sex și vârstă.
- ◆ Numărul de femei și fete refugiate care nu au acces la documente juridice.
- ◆ Procentajul femeilor și al fetelor care au acces la informații despre disponibilitatea serviciilor de protecție din numărul total al populației.

- Analizați și asigurați-vă că evaluarea GL pentru protecție și instrumentele de colectare a datelor

EXEMPLU:

- ◆ Evaluați normele sociale predominante, dinamica genului și factorii de mediu care ar putea spori riscul de expunere la VBG împotriva refugiaților și a femeilor și copiilor strămutați.
- ◆ Evaluați și categorizați incidența VBG, modul în care aceasta este agravată de im-

pacturile crizei legate de gen și influența sa asupra creării vulnerabilităților bazate pe gen în rândul populației afectate. Evaluați accesul populației afectate la servicii de protecție de calitate centrate pe supraviețuitori.

includ DDSVD și indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care normele și sistemele patriarhale pot restricționa accesul femeilor refugiate la serviciile de protecție, impactul expunerii băieților și fetelor copii sau adolescenți la VBG asupra accesului la sănătate și educație, modul în care problemele legate de percepția socială și stigmatizare pot afecta accesul comunității LGBTQI la serviciile de protecție).

- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru protecție. Dacă este posibil, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBG.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la gen și protecție în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Informați cu regularitate donatorii și alți actori umanitari, în cadrul GL pentru protecție, cu privire la insuficiența de resurse în funcție de gen.
- Mobilizați resurse pentru a aborda necesitățile diverse de protecție ale femeilor, fetelor, bărbatilor și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele în vârstă, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități, văduvele, adolescentele, copiii neînsoțiți, comunitatea romă etc.

³ Lista de verificare include și acțiuni pentru subgrupurile de lucru din domeniul protecției (de ex., VBG și protecția copiilor).

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.
- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru GL pentru protecție care să țină cont de gen, vârstă și dizabilitate.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru protecție.
- Asigurați echilibrul de gen în echipele pentru protecție și atribuiți funcții și sarcini femeilor în situații în care factorii socio-culturali și normele de gen ar putea împiedica bărbații să abordeze necesitățile femeilor și ale fetelor.
- Sporți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți femeile și bărbații ce intervin în prima linie, lucrătorii din domeniul protecției și actorii locali cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Informați comunitățile afectate despre existența codurilor de conduită în domeniul protecției împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS) și creați mecanisme de exprimare a sugestiilor și depunere a plângerilor sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidențiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatării și abuzului sexual (EAS).

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Creați spații sigure pentru femei și fete, necesare în conformitate cu ghidurile tehnice privind violența în bază de gen (VBG) ale subgrupului de lucru.*
- ◆ *Organizați grupuri de sprijin pentru bărbați, concentrate pe promovarea masculinității pozitive.*
- ◆ *Asigurați standardul minim pentru spațiile adaptate copiilor și sensibile la dimensiunea de gen.*
- ◆ *Pentru serviciile de protecție a copiilor, analizați necesitățile specifice și riscurile pentru fete și asigurați-vă că în spațiile adaptate copiilor și în gestionarea cazurilor de protecție a copiilor se abordează barierele specifice de gen și riscurile pentru fete în special.*
- ◆ *Extindeți prestarea truselor de demnitate și a altor ajutoare umanitare și servicii pentru femei și fete.*
- ◆ *Recunoașteți și întreprindeți măsuri pentru a spori gradul de conștientizare privind VBG, inclusiv căsătoria timpurie și forțată, practicile discriminatorii și dăunătoare, traficul de ființe umane, violența în familie și violența în baza orientării sexuale și a identității de gen.*
- ◆ *Susțineți crearea centrelor de sprijin polivalente pentru a aborda necesitățile de protecție, psihosociale și de existență ale femeilor. Aceste centre de sprijin, constituite conform principiului ghișei unice, ar trebui să pregătească femeile cele mai vulnerabile (de ex., persoanele în vârstă; mamele ce alăptează; vădulele etc.) pentru a se implica în activități remunerate, să ofere informații privind aprovizionarea cu apă, salubritate și igienă, alimentație, sănătate, și să trimită femeile la alte servicii pentru satisfacerea necesităților pe termen mediu și lung.*
- ◆ *Oferiți servicii psihologice adecvate vârstei, centrate pe supraviețuitori și confidențiale pentru femeile, bărbații, fetele și băieții supraviețuitori ai VBG și servicii legate de încălcarea drepturilor copiilor.*
- ◆ *Instruiți personalul din domeniul securității și al poliției cu privire la conceptele VBG, dar și la căile de referire.*
- ◆ *Adaptați și dezvoltați capacitățile angajaților locali (APL) din grupurile multi-operaționale (asistența socială, inspectoratul de poliție, primarul, medicul, administrația centrelor de plasament, societatea civilă, agenții economice dacă este nevoie). Poliția comunitară prietenoasă.*

- ◆ *Consolidați mecanismele de protecție comunitare, de ex., consilierea juridică și psihosocială, cu un accent specific pe femei, fete, băieți și grupurile de risc și promovați participarea egală în bază de gen în cadrul acestor mecanisme.*
- ◆ *Sporiți numărul campaniilor de informare cu privire la riscurile migrației nesigure și ale traficului de ființe umane, cu includerea aspectelor de gen.*
- ◆ *Sporiți gradul de conștientizare în rândul femeilor, fetelor, bărbaților și băieților privind caracterul sistemelor de justiție formală și informală, unde și cum să raporteze incidentele legate de protecție și unde să obțină ajutor în cadrul comunităților afectate.*
- ◆ *Implicați bărbații, în special liderii comunitari, și băieții în activitățile de mobilizare a comunității cu privire la problemele de protecție legate de gen (exemplu: violența în familie, căsătoria juvenilă și forțată, traficul de ființe umane etc.) și promovați masculinitatea pozitivă.*
- ◆ *Asigurați participarea egală a genurilor în funcțiile de conducere ale comisiilor pentru protecția copiilor și oferiți serviciile necesare de îngrijire a copiilor pentru mame.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ INTER-PARES A GENULUI

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns ale GL pentru protecție din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din punct de vedere al includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți bune practici și lecții învățate referitor la utilizarea abordărilor integrate și direcționate în funcție de gen și eliminați lacunele.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare oferite în [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#) și de standardele minime pentru protecție din Manualul Sphere.

Photo: UN Women / Aurel OBREJA

LOGISTICA și APROVIZIONAREA

Grup de lucru LOGISTICA și

APROVIZIONAREA

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că valorile de referință cuprind date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD), analizează structura populației afectate și identifică grupurile cele mai vulnerabile.

EXEMPLU:

- ◆ *Procentajul refugiaților care cunosc despre SMSPS dezagregat pe sex și vârstă.*
- ◆ *Procentajul refugiaților care au acces la articole și servicii de ajutor material dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.*
- ◆ *Numărul de femei care raportează restricții de gen ce afectează accesul la servicii (expunere la VBG, menstruație, lipsa informațiilor).*
- ◆ *Procentajul refugiaților satisfăcuți de accesul lor la asistența logistică, dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.*

- Efectuați o analiză de gen pentru a completa informațiile din Grupul de Lucru pentru logistică și aprovizionare.

EXEMPLU:

- ◆ *Evaluați riscurile și preocupările specifice de gen care influențează accesul egal, sigur și semnificativ al populației afectate la asistența umanitară (normele socio-culturale existente (de ex., expectația că femeile și fetele nu ar trebui să-și părăsească casele fără tutorii lor bărbați) și aspecte de securitate (de ex., femeile și fetele pot sta/fi ținute în casă din cauza fricii de o eventuală hărțuire sau abuz)).*
- ◆ *Clasificați vulnerabilitățile specifice sexului ce afectează un grup specific (de ex., femeile cu dizabilități, LGBTQI etc.), metodele și instrumentele adecvate pentru consultarea și direcționarea egală din perspectiva de gen a beneficiarilor.*

- Analizați și asigurați-vă că evaluarea GL pentru logistică și aprovizionare și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care lipsa informațiilor privind ajutorul disponibil poate avea impact de gen asupra accesului la asistență a populației afectate).
- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru logistică și aprovizionare. Dacă aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBG.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru logistică și aprovizionare (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate în funcție de gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați-vă că DDSVD și constatările din analiza de gen a GL pentru logistică și aprovizionare sunt utilizate pentru a completa Planul regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă \(IGV\)](#) al CPIA în toate programele/proiectele GL pentru logistică și aprovizionare și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Asigurați-vă că femeile, fetele, bărbații și băieții și grupurile de risc, precum persoanele în vârstă, LGBTQI, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, copiii neînsoțiți etc. sunt consultați prin intermediul discuțiilor/consultărilor de grup separate pe criterii de gen, iar opiniile și prioritățile lor sunt luate în considerație în proiectul planificării GL pentru logistică și aprovizionare.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la logistica sensibilă la dimensiunea de gen și distribuirea ajutorului material în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Raportați cu regularitate cu privire la insuficiența de resurse pe dimensiunea de gen în domeniul logisticii și distribuirii ajutorului material/produșelor către donatori și alți actori umanitari.
- Mobilizați resurse pentru a aborda necesitățile diverse de logistică și distribuire a ajutorului material femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeilor ce conduc gospodăriile, persoanelor în vârstă, persoanelor/femeilor și fetelor cu dizabilități, văduvelor, adolescențelor, copiilor neînsoțiți, comunității roma etc.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.
- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru GL pentru logistică și aprovizionare care să țină cont de gen, vârstă și dizabilitate.
- Asigurați echilibrul de gen în rândul personalului pentru logistica și aprovizionare, atribuiți funcții și sarcini femeilor în situații în care factorii socio-culturali (de ex., tabuurile existente și stigmatizarea privind menstruația și VBG) ar putea împiedica bărbații să abordeze necesitățile femeilor și ale fetelor.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru logistică și aprovizionare.
- Sporiți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți femeile și bărbații ce intervin în prima linie; lucrătorii din domeniul logisticii și aprovizionării; actorii locali cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Informați comunitățile afectate despre existența codurilor de conduită în domeniul protecției împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS) și creați mecanisme sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidentiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatării și abuzului sexual (EAS), de formulare a sugestiilor și depunere a plângerilor.

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ Oferiți sprijin direcționat și distribuiți materiale celor mai vulnerabile și marginalizate persoane, precum femeile, fetele, băieții, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei și de copii.

Exemplu de abordare a eventualelor lacune: Asigurați-vă că timpul și locația distribuirii ajutorului umanitar și traseele către locurile de distribuire sunt cele mai potrivite și sigure pentru diverse grupuri ale populației țintă cu o atenție deosebită acordată femeilor, fetelor, băieților, celor mai vulnerabili și marginalizați.

- ◆ Asigurați-vă că distribuțiile sunt integrate și direcționate în funcție de gen prin luarea în calcul a echipamentului de siguranță alternativ și inovativ, precum și a instrumentelor de distribuire la etapa de planificare.

Exemplu: Gândiți-vă la linii de distribuire separate pentru femei și bărbați și la o linie prioritară pentru persoanele vulnerabile cum sunt mamele însărcinate și care alăptează, persoanele în vârstă și cele bolnave, persoanele cu dizabilități etc. atunci când distribuiți produse de ajutor material.

- ◆ *Instruiți tot personalul logistic, inclusiv execuții de lucrări, cu privire la elementele de siguranță cum ar fi Protecția împotriva Exploatării și a Abuzului Sexual (PEAS), Violența în Bază de Gen (VBG) și Protecția copiilor în conformitate cu standardele din Manualul Sphere. Asigurați-vă că aceștia vor putea sancționați dacă încalcă aceste principii.*
 - ◆ *Tot personalul logistic ar trebui să actualizeze lista tuturor punctelor de contact pentru căi de referire imediate în cazul PEAS și al incidentelor de VBG.*
- Exemple:** *Evitați distribuirea articolelor grele fetelor și băieților, persoanelor cu dizabilități și cu boli cronice, gospodăriilor conduse de femei, persoanelor în vârstă etc. Oferiți-le brațe de muncă suplimentare pentru transportare și construcția centrelor de plasament.*
- ◆ *Garantați procurarea rapidă a principalelor produselor de securitate și medicale, precum trusa de demnitate și setul de profilaxie post-expunere (PPE).*
 - ◆ *Stabiliți mecanisme sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidentiale ce includ măsurile de raportare a EAS, de formularea sugestiilor și depunere a plângerilor.*
 - ◆ *Distribuirile de pături trebuie să fie completate prin distribuția direcționată pentru persoanele omise sau cele mai vulnerabile (inclusiv prestarea suplimentară de brațe de muncă pentru transportare și construcția centrelor de plasament).*
 - ◆ *Direcționați militarii pentru a vă asigura că distribuțiile sunt integrate și direcționate în funcție de gen și includ linii de distribuție separate pentru bărbați și femei, linii prioritare pentru persoanele vulnerabile, precum mamele însărcinate și care alăptează, persoanele în vârstă; accesul la toalete și apă potabilă; intimitatea pentru alăptare. Evitați distribuția de produse grele femeilor, persoanelor în vârstă, copiilor și persoanelor cu dizabilități.*
 - ◆ *Personalul de distribuție ar trebui să fie instruit și supravegheat de operatori în ce privește comportamentul adecvat în lucrul cu beneficiarii, pentru a reduce riscul unei atingeri sau al unui comportament necorespunzător neintenționat sau intenționat.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns ale GL pentru logistică și aprovizionare din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din perspectiva includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți lecțiile învățate și bunele practici despre utilizarea abordărilor sensibile la dimensiunea de gen și eliminați lacunele.
- Măsurați sistematic indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare din [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#) și a standardelor minime din Manualul Sphere.

Photo: UN Women / Stela DONTU

SĂNĂTATE ȘI ALIMENTAȚIE

Grup de lucru SĂNĂTATE și ALIMENTAȚIE

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Elaborați instrumente și asigurați-vă că procesul de colectare a datelor și valorile de referință ale GL pentru sănătate și alimentație cuprind date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD).

EXEMPLU:

- ◆ *Procentajul membrilor familiei cu necesități medicale și/sau alimentare nesatisfăcute dezagregat pe sex, vârstă și dizabilitate.*
- ◆ *Procentajul/numărul femeilor refugiate însărcinate și/sau care alăptează din numărul total de refugiați.*
- ◆ *Procentajul copiilor refugiați care necesită servicii de SMSPS dezagregat pe sex, vârstă și dizabilitate.*

- Efectuați o analiză de gen a sectorului de sănătate și alimentație.

EXEMPLU:

- ◆ *Evaluati structura populației afectate, identificând vulnerabilitățile, tendințele de gen în accesul la asistența medicală și alimentație, modul în care rolurile de gen ar putea priva anumite grupuri de accesul egal la serviciile de sănătate și alimentație, cum ar fi genul predominant, normele și practicile socio-culturale, obstacolele legate de securitate, (de ex., femeile însărcinate și cele ce alăptează, persoanele în vârstă, femeile de origine romă etc.), cauzele inegalităților și ale ratelor de malnutriție între femei, fete, băieți și bărbați, modul în care VBG influențează sănătatea populației afectate, atitudinea și înțelegerea diferențelor de gen din partea echipelor pentru asistență medicală și alimentație.*
- ◆ *Determinați dacă coșurile de consum satisfac necesitățile femeilor, fetelor, băieților și bărbaților cu atenție specială pe copiii de*

vârstă fragedă, femeile însărcinate și cele ce alăptează, persoanele cu boli cronice, persoanele în vârstă și persoanele cu dizabilități.

- Analizați și asigurați-vă că evaluarea GL pentru sănătate, alimentație și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care normele și sistemele patriarhale pot restricționa accesul femeilor refugiate la serviciile de sănătate, de sănătate sexuală și reproductivă, modul în care problemele legate de percepția socială și stigmatizare pot afecta accesul comunității LGBTQI la serviciile de sănătate și alimentație).
- Asigurați un echilibru dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru sănătate și alimentație. Dacă aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBG.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru sănătate și alimentație (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate pe gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați-vă că utilizați DDSVD și constatările din analiza de gen a GL pentru sănătate și alimentație pentru completarea Planului regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) al CPIA în toate programele/proiectele GL pentru sănătate și alimentație și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Asigurați-vă că femeile, fetele, bărbații și băieții și grupurile de risc, precum persoanele în vârstă, LGBTQI, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, femeile cu boli cronice, feme-

ile ce au depășit cancerul etc. sunt consultate, iar opiniile și prioritățile lor sunt luate în calcul la planificarea GL pentru sănătate și alimentație.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la gen, sănătate și alimentație în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Raportați cu regularitate donatorilor tendințele de gen și lacunele de resurse pe dimensiunea de gen în cadrul GL pentru sănătate și alimentație.
- Mobilizați resurse pentru a aborda necesitățile diverse de securitate alimentară ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoane în vârstă, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități, persoanele/femeile cu boli cronice, femeile însărcinate și cele ce alăptează.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.

- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru GL pentru sănătate și alimentație care să țină cont de gen, vârsta și dizabilitate.
- Asigurați participarea egală și angajată a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru sănătate și alimentație.
- Asigurați echilibrul de gen în echipele pentru sănătate și alimentație și atribuiți funcții și sarcini femeilor în situații în care factorii socio-culturali și normele de gen ar putea împiedica bărbații să abordeze necesitățile femeilor și ale fetelor.
- Sporiți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți echipele de femei și bărbați pentru sănătate și alimentație, precum și actorii locali cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Stabiliți mecanisme sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidentiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatarei și abuzului sexual (EAS), pentru exprimarea sugestiilor și depunere a plângerilor.

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Adaptați graficul și spațiile serviciilor de sănătate la diferite necesități ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților.*
- ◆ *Integrați serviciile VBG în instituțiile medicale (abordarea de centru unic de servicii).*
- ◆ *Sprrijiniți și promovați practicile de alăptare exclusivă și luați în considerare ideea de a construi spații izolate și sigure pentru alăptare.*
- ◆ *Asigurați strategii coordonate pentru prestarea serviciilor de sănătate, inclusiv referirea eficientă a cazurilor de protecție și VBG către actorii relevanți în conformitate cu Manualul CPIA privind VBG.*
- ◆ *Oferiți Sprijin Psihosocial (SPS) corespunzător din punct de vedere cultural bazat pe consultări cu femeile, fetele, bărbații și băieții din comunitățile afectate, influențați direct de situația de urgență.*
- ◆ *Sprrijiniți lucrătorii medicali și managerii cu informații privind integrarea dimensiunii de gen în prestarea serviciilor și în crearea unui mediu de asistență medicală sensibil la dimensiunea de gen ce garantează accesul la un tratament medical calitativ de bază.*
- ◆ *Instruiți lucrătorii și lucrătoarele din domeniul sănătății cu privire la Ghidul Clinic pentru Îngrijirea Supraviețuitorilor VBG, asigurând o înțelegere profundă a principiilor directe și atenție sporită pentru copiii supraviețuitori, atenție deosebită pentru orientarea sexuală, pentru identitatea și exprimarea de gen.*
- ◆ *Sensibilizați personalul medical cu privire la convingerile și practicile referitoare la sarcină, naștere, menstruație, sănătate reproductivă, importanța monitorizării și descurajării practicilor tradiționale dăunătoare (de ex., sarcina în rândul minorilor).*

- ◆ Asigurați implementarea Pachetului Inițial Minim de Servicii (PIMS) pentru sănătatea sexuală și reproductivă (SSR).
- ◆ Elaborați un Cod de Conduită pentru personalul medical, prin intermediul rețelei inter-agenții PEAS, ce va include documentarea și consultarea privată și confidențială a pacienților, precum și consimțământul informat al pacientului.
- ◆ Asigurați-vă că toate femeile au acces gratuit la servicii de sănătate sexuală și reproductivă prin extinderea serviciilor și garantarea informării femeilor la nivel comunitar.
- ◆ Asigurați disponibilitatea PIMS pentru sănătatea reproductivă în situațiile de criză. Oferiți personal medical echipat din punct de vedere tehnic pentru a ajuta supraviețuitorii violenței sexuale și în bază de gen.
- ◆ Extindeți asistența direcționată pentru toate persoanele cu nevoi specifice, inclusiv Primul Ajutor Psihosocial (PAP), Sprijin Psihosocial (SPS) și servicii de consiliere cu accent pe numeroasele gospodării conduse de femei și pe copiii separați și neînsoțiți.
- ◆ Investiți în recrutarea și instruirea lucrătorilor și lucrătoarelor din domeniul sănătății, inclusiv recrutarea în calitate de voluntari a numeroșilor lucrători medicali din rândul populației strămutate. Consultați-vă cu comunitățile pentru a identifica opțiunile pentru crearea spațiilor de asistență medicală separate în funcție de sex.
- ◆ Asigurați acoperirea metodelor de control și prevenire a HIV/SIDA, cu o atenție sporită asupra răspunsului la VBG și la riscurile pentru sănătatea femeilor, cum sunt infecțiile cu transmitere sexuală (ITS), inclusiv HIV/SIDA.
- ◆ Instruiți personalul din domeniul serviciilor medicale și al SPS cu privire căile de referire și plângerile privind PEAS, protecția, VBG și protecția copiilor, pentru ca supraviețuitorii ce solicită servicii să obțină informații privind modul de raportare a cazurilor și să beneficieze de sprijin.
- ◆ Organizați discuții de grup separate pentru fiecare sex pe grupuri de vârstă, inclusiv grupuri de sprijin și OSC-uri pentru femei, în funcție de necesitate punând la dispoziție căsuțe pentru sugestii și reclamații cu indicarea contactelor liniilor fierbinți.

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planului de răspuns al GL pentru sănătate și alimentație prin prisma dimensiunii de gen și evaluați eficiența proiectelor din perspectiva includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți bune practici și lecții învățate referitor la utilizarea DDSVD și a abordărilor integrate și direcționate de gen și eliminați lacunele identificate.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare oferite în [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#), precum și a standardelor minime din Manualul Sphere.

Photo: UN Women

EDUCAȚIE

Grup de lucru EDUCAȚIE

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Colectați și analizați date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD) referitoare la accesibilitate și participarea la educație.

EXEMPLU:

Ratele de înmatriculare dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate în funcție de an de studii, rata abandonului școlar dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate.

- Efectuați o analiză în bază de gen privind accesul la educație și participarea în acest proces.

EXEMPLU:

Evaluati tendințele și provocările privind persoanele din rândul populației afectate care au și nu au acces la educație, necesitățile de învățare în funcție de gen, sensibilitatea la dimensiunea de gen în cadrul programelor de studii (limbaj, conținut, metodele de predare), calitatea și sensibilitatea la gen din cadrul educației formale și non-formale, riscurile de protecție legate de gen cu care se confruntă anumite grupuri (mai exact, fetele și băieții neînsoțiți, fetele și băieții din comunitățile gazdă versus cei plasați în centre de plasament temporar pentru refugiați (CPTR), adolescențele însărcinate, fetele și băieții cu dizabilități), atitudinea profesorilor și a profesoarelor și sensibilizarea la dimensiunea de gen, normele de gen predominante în instituțiile de dezvoltare timpurie etc.

- Verificați și asigurați-vă că evaluarea realizată de GL pentru educația și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indicatorii sensibili la dimensiunile de gen și vârstă (de ex.: gruparea pe vârste a copiilor, tipuri de riscuri de protecție legate de gen cu care se confruntă discipolii de gen masculin și feminin).

- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru educația. Când aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBG.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru educație (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate de gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați colectarea și analiza DDSVD privind accesul la educație de calitate și în condiții de siguranță, precum și utilizați constatările din analiza de gen a GL pentru educație pentru a completa Planul regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) în procesul de planificare a programelor/proiectelor de GL pentru educație și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Consultați femeile și fetele din grupuri de risc (cum ar fi LGBTQI, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități, gospodării conduse de femei, fete/băieții neînsoțiți, copiii însoțiți de rude sau frați/surori mai mari), ca fiind grupuri în special vulnerabile, prin discuții/consultări în grupuri separate pe criterii de gen cu privire la necesitățile și prioritățile educaționale specifice.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la gen și educație în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Raportați cu regularitate donatorilor despre tendințele de gen și lacune de resurse pe dimensiunea de gen în cadrul GL pentru educație.
- Mobilizați resursele pentru a facilita un acces mai bun al refugiaților/studentilor strămutați și al grupurilor de risc, în particular a copiii cu dizabilități, la o educație ce include dimensiunea de gen.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.
- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru asistența educațională care să ia în calcul dimensiunea de gen, vârstă și dizabilitate.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru educație.
- Asigurați echilibrul de gen în echipele educaționale și atribuiți funcții și sarcini femeilor în situații în care factorii socio-culturali și normele de gen ar putea împiedica bărbații să abordeze necesitățile femeilor și ale fetelor.
- Sporiți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate; instruiți echipele de femei și bărbați pentru educație; instruiți actorii locali cu privire la educația ce include dimensiunea de gen.
- Stabiliți mecanisme de exprimare a sugestiilor și depunere a plângerilor adaptate nevoilor copiilor și adolescenților, integrate și direcționate în funcție de gen, incluzive și confidențiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatării și abuzului sexual (EAS).

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Asigurați acces egal și incluziv pentru copiii refugiaților în sistemul de educație formal și non-formal în medii de învățare adaptate fiecărui gen, care utilizează metode de predare ajustate, limbaj de studiu potrivit și ia în considerație necesitățile specifice ale fetelor, băieților, copiilor/studentilor cu dizabilități și din grupurile de risc (de ex., copiii romi).*
- ◆ *Evaluați din perspectiva de gen infrastructura școlilor, inclusiv accesibilitatea/proximitatea școlilor, siguranța drumurilor, necesitățile de transport ale studenților (fete/băieți/copii/studenti cu dizabilități/studenti din grupuri de risc).*
- ◆ *Includeți copii refugiați (necesități speciale/specifice, romi) în programul formal și non-formal.*
- ◆ *Proiectați modele de educație civică centrate pe sensibilizarea copiilor, a adolescenților și a tinerilor refugiați cu privire la egalitatea de gen, VBG, coeziunea socială, masculinitatea pozitivă ș.a.*
- ◆ *În colaborare cu GL pentru protecție și intervențiile de asistență financiară oferiți instruire pentru femeile și bărbații profesori și moderatori cu privire la identificarea/monitorizarea, referirea și raportarea în mod confidențial a problemelor ce țin de VBG și protecția copiilor, PEAS, precum și Primul Ajutor Psihologic (PAP) și Sănătatea Mintală și Sprijin Psihosocial (SMSPS).*
- ◆ *Sensibilizați actorii din cadrul autorităților publice locale și societății civile cu privire la necesitățile educaționale specifice, necesitățile de integrare socială, problemele de protecție legate de gen etc.*
- ◆ *Încurajați crearea grupurilor/rețelelor de studenți (separate pentru fete și băieți) pentru a ridica probleme și aspecte relevante.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planului de răspuns al GL pentru educație și evaluați-le prin prisma dimensiunii de gen.
- Împărtășiți bune practici și lecții învățate referitor la utilizarea DDSVD și a abordărilor integrate și direcționate de gen și eliminați lacunele identificate.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare oferite în [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadru Acțiunilor Umanitare](#), precum și de Rețeaua Inter-agenții pentru Educație în Situații de Urgență.

Photo: UN Women / Aurel OBRÉJA

MIJLOACE DE TRAI și INCLUZIUNE

Grup de lucru MIJLOACE DE TRAI și INCLUZIUNE

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că valorile de referință și analiza cuprind date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD) care analizează structura populației afectate (refugiați, migrați reveniți și comunitățile gazdă) și identifică grupurile cele mai vulnerabile.

EXEMPLU:

- ◆ Numărul refugiaților cazați în comunități gazdă dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.
 - ◆ Procentajul femeilor și al fetelor ce beneficiază de intervenții privind mijloacele de trai din numărul total de beneficiari.
 - ◆ Procentajul grupurilor de risc, cum sunt LGBTQI, persoanele în vârstă, gospodăriile conduse de femei și copii ce beneficiază de incluziune și intervenții pentru trai din numărul total de beneficiari, dezagregat pe gen, vârstă și dizabilități.
- Efectuați o analiză de gen privind accesul populației afectate la incluziune și posibilitățile de implicare în activități remunerate, precum și nevoile specifice.

EXEMPLU:

- ◆ Evaluați modul în care normele de gen predominante, dinamica dimensiunii de gen și relațiile de putere afectează accesul refugiaților la intervenții din domeniul incluziunii, mijloace de trai și avantaje obținute, în special pentru cele mai vulnerabile grupuri de femei, copii, persoane cu dizabilități și LGBTQI.
- ◆ Evaluați modul în care accesul la mijloacele de trai poate afecta puterea de achiziție a beneficiarilor și a beneficiarelor, protecția împotriva VBG, participarea în procesul decizional, accesul și controlul asupra resurselor printre altele.

- ◆ Evaluați necesitățile specifice privind incluziunea și mijloacele de trai ale bărbaților și femeilor
- ◆ Analizați dinamica dimensiunii de gen și relațiile de putere în rândul refugiaților din comunitățile gazdă în raport cu cei din rândul populației rezidente locale din Moldova și impactul acestor evoluții dinamice asupra coeziunii sociale.
- ◆ Efectuați o analiză de gen a necesităților pentru a înțelege tipurile de intervenții legate de mijloacele de trai necesare/solicitate de comunitățile vizate, cu o atenție pentru locuri de muncă și salarii decente.

- Analizați și asigurați-vă că evaluarea GL pentru incluziune, mijloace de trai, instrumente de colectare a datelor includ DDSVD cuprinde indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care normele sociale discriminatorii pot restricționa accesul femeilor refugiate la incluziune și mijloacele de trai, impactul accesului la venituri asupra modelelor decizionale legate de gospodăria).
- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru incluziune și mijloace de trai. Dacă aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBG.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru incluziune și mijloace de trai (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate în funcție de gen, indicatori și ținte integrate și direcționate în funcție de gen etc.).
- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în documentele de politici și strategiile pentru incluziunea socio-economică la nivel național sau local. Includeți dimensiunea de gen în documentele de planificare și rapoarte.

- Asigurați-vă că DDSVD și constatările din analiza de gen a GL pentru incluziune și mijloace de trai sunt utilizate pentru a completa Planul regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) în toate programele/proiectele GL pentru incluziune și mijloace de trai și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Asigurați-vă că femeile, fetele, bărbații și băieții și grupurile de risc, precum persoanele în vârstă, LGBTQI, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, copiii neînsoțiți etc. sunt consultați prin intermediul discuțiilor/consultărilor de grup, având ținte stabilite pentru participarea lor, iar opiniile și prioritățile lor sunt luate în considerare la planificarea GL pentru incluziune și mijloace de trai.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la incluziune și mijloacele de trai integrate și direcționate în funcție de gen și în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Informați cu regularitate donatorii și alți actori umanitari, în cadrul GL pentru incluziune și mijloace de trai, cu privire la lacunele de finanțare pe dimensiunea de gen.
- Mobilizați resurse pentru a aborda necesitățile diverse de incluziune și acces la mijloace de trai ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele în vârstă, per-

soanele/femeile și fetele cu dizabilități, văduvele, adolescentele, copiii neînsoțiți, comunitatea romă etc.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.
- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru GL pentru incluziune și mijloace de trai care să ia în calcul criteriile de gen, vârstă și dizabilitate.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru incluziune și mijloace de trai.
- Sporiți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți femeile și bărbații ce intervin în prima linie; lucrătorii din domeniul de incluziune și mijloace de trai; actorii locali cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Informați comunitățile afectate despre existența codurilor de conduită în domeniul protecției împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS) și creați mecanisme, sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidențiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatării și abuzului sexual (EAS), de formulare a sugestiilor și depunere a plângerilor.

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Luați în calcul sensibilizarea complementară a comunității pe dimensiunea de gen cu accent pe normele sociale transformaționale și schimbările de rol, pentru a obține rezultate pe termen lung în domeniul incluziunii și a mijloacelor de trai.*
- ◆ *Dezvoltați cunoștințele femeilor privind managementul financiar (inclusiv, finanțarea digitală, educația digitală și financiară), marketing, dezvoltarea afacerilor și a antreprenoriatului. Promovați accesul lor pe piețe, la documente de identitate și tehnologii digitale necesare pentru a primi transferuri bănești.*
- ◆ *Promovați drepturile femeilor și șanse egale pentru implicarea în mai multe acțiuni transformaționale asociate mijloacelor de trai în termeni de gen prin asigurarea accesului la instituțiile de îngrijire a copiilor, spații de alăptare; serviciilor de îngrijire pentru persoanele în vârstă, persoane cu dizabilități și cele cu boli de lungă durată; asigurarea măsurilor de siguranță pentru femei; sensibilizării de gen a*

membrilor de familie în limbile cunoscute, comunității și altor actori economici; mentoratului, liderismului, asigurarea instruirii pentru formarea deprinderilor de viață și trai pentru femei.

- ◆ Promovați dezvoltarea abilităților bazate pe necesități pentru incluziunea/integrarea economică în pe piața muncii. Spre exemplu, nevoile de instruire sunt înțelese și ajustate la necesitatea pieței muncii.
- ◆ Promovați implicarea și incluziunea de lungă durată a femeilor în activitățile remunerate, dominate de bărbați, precum zidăria, mecanica sau electronica, asigurând sensibilizarea comunității masculine pentru a evita o eventuală rezistență din partea rudelor și a comunității.
- ◆ În coordonare cu GL pentru protecție și intervențiile de asistență financiară și rețeaua de Protecție împotriva Exploatării și a Abuzului Sexual (PEAS), includeți VBG în intervențiile privind incluziunea și mijloacele de trai pentru a preveni și a reduce riscul VBG și al exploatării și abuzului sexual (EAS). Oferiți acces la serviciile de protecție direcționate.
- ◆ Prin consultarea comunităților, identificați activități de incluziune și mijloace de trai care sunt acceptabile din punct de vedere cultural și sigure pentru femei (de ex., activități în gospodăria țărănească sau activități în spații sigure pentru femei); lucrând, în același timp, pentru a promova drepturile femeilor și șansele egale de implicare prin acțiuni transformatoriale în termeni de gen ce țin de posibilitățile de implicare în activități remunerate.
- ◆ Implicați activ persoane de toate genurile atât din rândul refugiaților, cât și din cel al comunității gazdă în intervenții pentru incluziune și mijloace de trai.
- ◆ Consultați comunitățile și analizați fezabilitatea intervențiilor privind mijloacele de trai orientate spre femei pentru a dezvolta încrederea în sine și reziliența femeilor prin acordarea asistenței în satisfacerea propriilor lor necesități.
- ◆ Implicați femeile în consultări privind preferințele legate de mijloacele de trai, în special pentru gospodăriile conduse de femeile singure.
- ◆ Asigurați-vă că piețele sunt în apropiere, sunt sigure și accesibile pentru femei. Analizați opțiunile de stabilire a unor spații pentru femei pe teritoriile piețelor.

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns ale GL pentru incluziune și mijloace de trai din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din punct de vedere al includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți lecțiile învățate și bunele practici referitor la utilizarea abordărilor sensibile la dimensiunea de gen și eliminați lacunele.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare oferite de [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#) și standardele minime din Manualul Sphere.

Photo: UN Women

CAZARE și TRANSPORT

Grup de lucru CAZARE și TRANSPORT⁴

ADĂPOST ȘI PRODUSELE NEALIMENTARE (PNA)

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că valorile de referință și analiza cuprind date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD), analizează structura populației afectate și identifică grupurile cele mai vulnerabile.

EXEMPLU:

- ◆ Procentajul refugiaților care au acces la alocațiile pentru PNA dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.
- ◆ Procentajul familiilor refugiate conduse de femei cazate în locuințe private sau centre de plasament temporar din numărul total al populației.
- ◆ Numărul femeilor și fetelor cu dizabilități care au nevoie de condiții suplimentare de intimitate în perioada menstruației.
- ◆ Procentajul refugiaților care nu se simt în siguranță în locul lor de cazare, dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.
- ◆ Numărul de femei ce raportează sarcini suplimentare în gospodărie cauzate de condițiile din adăpostul lor, dezagregat pe vârstă și dizabilitate.

- Efectuați o analiză de gen a centrelor de plasament temporar și a PNA.
- Analizați și asigurați-vă că evaluarea GL pentru adăpost și PNA, precum și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indica-

EXEMPLU:

- ◆ Identificați necesitățile, capacitățile, aspirațiile și prioritățile grupurilor vulnerabile și marginalizate cu nevoi speciale (LGBTQI, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități etc.), precum și normele socio-culturale și practicile referitoare la condițiile de intimitate, siguranță și viață comunală.

- ◆ Categorizați impactul crizei asupra igienei, intimității femeilor.
- ◆ Examinați relația dintre condițiile din centrele de plasament temporar și riscurile de protecție specifice dimensiunii de gen (VBC, traficul de ființe umane, căsătoria juvenilă, sarcinile nedorite).

tori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care normele și sistemele patriarhale pot restricționa accesul femeilor refugiate la serviciile de adăpost și PNA, impactul suprapopulării asupra protecției femeilor și a fetelor, modul în care problemele legate de percepția socială și stigmatizare pot afecta accesul comunității LGBTQI la serviciile de adăpost).

- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru adăpost și PNA. Dacă aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBC.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru adăpost și PNA (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate în funcție de gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați-vă că DDSVD și constatările din analiza de gen a GL pentru adăpost și PNA sunt utilizate pentru a completa Planul regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) în toate programele/proiectele GL pentru PNA și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.

⁴ Grupul de lucru pentru Cazare și Transport din Moldova include Securitatea Alimentară și Apă, Salubritate și Igienă.

- Asigurați-vă că femeile, fetele, bărbații și băieții și grupurile de risc, precum persoanele în vârstă, LGBTQI, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, copiii neînsoțiți etc. sunt consultați prin intermediul discuțiilor/consultări de grup segregate în funcție de gen, iar opiniile și prioritățile lor sunt luate în considerație la planificarea GL pentru adăpost și PNA.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la gen, adăpost și PNA în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Informați cu regularitate donatorii și alți actori umanitari, în cadrul GL pentru adăpost și PNA, cu privire la lacunele de finanțare pe dimensiunea de gen.
- Mobilizați resurse pentru a aborda necesitățile diverse de protecție ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele în vârstă, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități, văduvele, adolescentele, copiii neînsoțiți, comunitatea romă etc.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.
- Stabiliți criterii de țintire/selectare a beneficiarilor pentru GL pentru adăpost și PNA care să ia în calcul genul, vârsta și dizabilitatea.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru adăpost și PNA.
- Asigurați echilibrul de gen în echipele pentru protecție și atribuiți funcții și sarcini femeilor în situații în care factorii socio-culturali și normele de gen ar putea împiedica bărbații să abordeze necesitățile femeilor și ale fetelor.
- Sporiți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți femeile și bărbații ce intervin în prima linie; lucrătorii și actorii locali responsabili de centrele de plasament temporar și PNA cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Informați comunitățile afectate despre existența codurilor de conduită în domeniul protecției împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS) și creați mecanisme sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidentiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatării și abuzului sexual (EAS), pentru exprimarea sugestiilor și depunerea plângerilor.

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Priorități și oferiți sprijin direcționat suplimentar atunci când acordați asistență sub formă de plasament într-un centru temporar și PNA femeilor, gospodăriilor conduse de femei, persoanelor în vârstă, persoanelor cu dizabilități, gospodăriilor conduse de copii, persoanelor bolnave sau subnutrite, femeilor însărcinate și celor ce alăptează, supraviețuitorilor VBG și altor grupuri vulnerabile.*
- ◆ *Asigurați-vă că centrele de plasament temporar au încuietori și paravane de separare ce satisfac nevoile femeilor și fetelor de a-și schimba hainele; dispun de ferestre și uși situate în mod cores-punzător pentru a asigura intimitatea și protecția, asigurând, în același timp, ventilația pentru a diminua riscurile de sănătate a femeilor în spații închise.*
- ◆ *Distribuiți materiale specifice femeilor și adolescentelor direct, cum ar fi materiale pentru paravane în interiorul adăposturilor temporare, pături pentru femeile însărcinate și cele care alăptează,*

lămpi solare/lanterne, haine potrivite, lenjerie de corp, absorbante sanitare reutilizabile și pânze menstruale.

- ◆ *Dotăți gospodăriile cu surse alternative de combustibil, plite pentru gătit corespunzătoare sau bucătării comunitare pentru a facilita sarcina atribuită unui gen și impactul activității de gătit asupra sănătății femeilor.*
- ◆ *Analizați ideea de a grupa centrele de plasament temporar pentru gospodăriile conduse de femei sau pentru femeile singure în vecinătate, asigurând astfel o rețea de sprijin între vecini pentru a accesa în comun servicii de bază, ajutor umanitar, informații, ajutor pentru îngrijirea în comun a copiilor, activități în gospodărie, precum și sprijin psihologic.*
- ◆ *Asigurați-vă că adăpostul și soluțiile de cazare satisfac necesitățile refugiaților și sunt acceptate de către femeile, fetele, băieții și bărbații din toate diversitățile și grupurile de vârstă.*
- ◆ *Luați în calcul necesitățile specifice ale persoanelor LGBTQI care ar putea depăși necesitățile obișnuite ale unui centru de plasament temporar și faptul că acestora le este mai dificil să se exprime în cadrul întrunirilor comunitare mai mari.*
- ◆ *Analizați ideea de a grupa centrele de plasament temporar pentru gospodăriile conduse de femei sau pentru femeile singure, asigurând astfel o rețea de sprijin între vecini, de ex., pentru îngrijirea în comun a copiilor și activitățile în gospodărie, acces la ajutor umanitar și informații etc.*
- ◆ *Sporiți siguranța, securitatea și sensibilitatea la dimensiunea de gen a centrului de plasament temporar prin iluminarea suficientă a spațiilor publice, sisteme de alarmă, precum și materiale de construcție adecvate, lacăte și spații speciale pentru fiecare sex pentru asigurarea intimității sau a alăptării în condiții sigure, după necesitate.*
- ◆ *Adaptați conținutul pachetelor cu elemente pentru adăpost, PNA și gospodărie pentru a asigura incorporarea criteriilor legate de necesitățile și vulnerabilitățile specifice în funcție de sex.*
- ◆ *Luați în calcul surse alternative de energie pentru gătit, întrucât adunarea lemnelor pentru foc, care este deseori responsabilitatea femeilor și a copiilor, ia mult timp și poate expune femeile, fetele și băieții la hărțuire.*
- ◆ *Includeți spațiile adaptate copiilor și femeilor în programele de construcție a centrelor de plasament temporar.*
- ◆ *Organizați instruirii privind competențele de construcție a centrelor de plasament temporar în mod egal pentru femei, fete, bărbați și băieți și oferiți sprijin adecvat persoanelor cu nevoi speciale în procesul de construcție a centrelor.*
- ◆ *Realizați campanii de sensibilizare în comunitate cu privire la importanța implicării femeilor și a fetelor în sarcinile de construcție.*
- ◆ *Pentru a preveni supraaglomerarea adăposturilor, implementați standardele din Manualul Sphere referitoare la spațiu și densitate în construcția centrelor de plasament temporar.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns ale GL pentru adăpost și PNA din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din punct de vedere al includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți bune practici și lecții învățate despre utilizarea abordărilor integrate și direcționate de gen și eliminați lacunele.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare oferite în [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#) și a standardelor minime pentru centrele de plasament temporar din Manualul Sphere.

SECURITATEA ALIMENTARĂ

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Elaborați instrumente pentru colectarea datelor dezagregate de sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD) și asigurați-vă că datele și valorile de referință ale DDSVD colectate, cuprind și latura alimentară; accesul la resurse alimentare și de producție agricolă corespunzătoare; acces sigur la punctele de distribuire, analizând structura populației afectate (inclusiv refugiații și comunitățile gazdă) și identificând grupurile cele mai vulnerabile.

EXEMPLU:

Colectați DDSVD cu privire la distribuirea alimentelor, procesul decizional din cadrul gospodăriilor privind cheltuielile pentru produsele alimentare, procurare, pregătire etc.

- Efectuați o analiză de gen a securității alimentare în rândul populației afectate.

EXEMPLU:

Evaluați modelele/tendențele de acces la securitatea alimentară, bunurile de producție și factori de producție agricolă pentru femei și bărbați și grupurile în situații de risc, precum LGBTQI, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități și identificați eventualele bariere pentru femei, fete, bărbați și băieți în accesarea acestora.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Analizați și asigurați-vă că evaluarea securității alimentare și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care normele și sistemele patriarhale pot restricționa libertatea de mișcare a femeilor, accesul, controlul și deținerea în proprietate a bunurilor de către femei (proprietate funciară) și implicarea lor în activități remunerate).

- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL privind securitatea alimentară. Dacă este posibil, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBG.
- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru securitatea alimentară (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate de gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați-vă că constatările din analiza de gen a GL pentru securitatea alimentară sunt utilizate pentru elaborarea Planului regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și altor planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind indicatorii de gen și vârstă](#) (IGV) al CPIA în procesul de planificare a programelor/proiectelor de GL pentru securitatea alimentară și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Consultați femei și fete din grupuri de risc cum ar fi LGBTQI, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, fetele/băieții neînsoțiți, copiii însoțiți de rude sau frați/surori mai mari, ca fiind grupuri în special vulnerabile, prin discuții/consultări în grupuri separate pe criterii de gen cu privire la necesitățile și prioritățile educaționale specifice genului.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la gen și GL pentru securitatea alimentară în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Informați cu regularitate donatorii și alți actori umanitari, în cadrul GL pentru securitatea alimentară, despre lacunele de resurse pe dimensiunea de gen.
- Mobilizați resurse pentru a aborda necesitățile diverse de securitate alimentară ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.
- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru asistența alimentară care să ia în calcul genul, vârsta și dizabilitatea.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor privind securitatea alimentară.
- Asigurați echilibrul de gen în echipele pentru securitatea alimentară și atribuiți funcții și sarcini femeilor în situații în care factorii socio-culturali și normele de gen ar putea împiedica bărbații să abordeze necesitățile femeilor și ale fetelor.
- Sporți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți echipele de femei și bărbați pentru securitatea alimentară, precum și actorii locali cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Stabiliți mecanisme integrate și direcționate în funcție de gen, incluzive și confidențiale de raportare a sugestiilor și reclamațiilor, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatării și abuzului sexual (EAS).

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Asigurați-vă că femeile refugiate au acces la documentele de identitate.*
- ◆ *Sporiți gradul de conștientizare al femeilor și accesul lor la asistență financiară, posibilități de implicare în activități remunerate, accesul la piețe și telefoane mobile pentru a primi transferuri de bani electronici, dacă este cazul.*
- ◆ *Sprrijiniți în școli programele de alimentație sensibile la dimensiunea de vârstă și gen pentru a promova accesul educațional și frecventarea școlii de către fete și băieți.*
- ◆ *Asigurați-vă că asistența alimentară ține cont de nevoile nutriționale specifice și de capacitatea de lucru a anumitor grupuri cum ar fi persoanele în vârstă; femeile însărcinate și cele care alăptează; copiii mai mici de cinci ani; persoanele cu boli cronice.*
- ◆ *Asigurați un program de lucru flexibil pentru ca femeile și bărbații să poată accesa asistența financiară și oferiți servicii de îngrijire a copiilor, care pot fi oferite sub forma unor opțiuni de munci remunerate pentru mame, sporind astfel valoarea lucrului de îngrijire a femeilor.*
- ◆ *Sporirea gradului de conștientizare a bărbaților privind importanța abilității economice a femeilor și a responsabilităților comune în cadrul gospodăriei ce sunt legate de pregătirea, producerea și procurarea alimentelor.*
- ◆ *Examinați dacă grupurile de risc (de ex., copiii, femeile însărcinate și cele ce alăptează, gospodăriile conduse de femei, femeile și bărbații în vârstă) au acces la produse alimentare adecvate, iar coșul de consum satisface necesitățile lor specifice și consultați-vă cu ei pentru a identifica intervenții suplimentare eficiente și accesibile în asigurarea unei alimentații adecvate.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor GL pentru securitatea alimentară și de răspuns din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din perspectiva includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți bune practici și lecții învățate despre utilizarea abordărilor integrate și direcționate de gen, eliminați lacunele.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare oferite în [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în cadrul Acțiunilor Umanitare](#), precum și de standardele minime în domeniul securității alimentare din Manualul Sphere.

APĂ, SALUBRIZARE ȘI IGIENĂ

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că valorile de referință și analiza cuprinde date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD), care pot fi utilizate pentru a analiza structura populației afectate și identifica grupurile cele mai vulnerabile, precum și eventuale bariere de acces la instalațiile de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă.

EXEMPLU:

- ◆ *Procentajul refugiaților care au acces la serviciile de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.*
- ◆ *Procentajul refugiaților ce au acces la instalații sanitare segregat în bază de gen (de ex., toalete comunale și săli de baie dezagregate pe gen, vârstă și dizabilitate).*
- ◆ *Numărul de femei și fete ce beneficiază de produse igienice.*
- ◆ *Numărul de femei ce raportează sarcini suplimentare în gospodărie din cauza condițiilor de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă.*

- Efectuați o analiză de gen a condițiilor de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă în rândul populației afectate.

EXEMPLU:

- ◆ *Evaluați dimensiunea de gen a nevoilor legate de condițiile de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă ale femeilor, fetelor, băieților și bărbaților refugiați.*
- ◆ *Identificați necesitățile, capacitățile, aspirațiile și prioritățile grupurilor vulnerabile și marginalizate cu nevoi speciale (LGBTQI, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități etc.), precum și rolurile de gen, normele socio-culturale, practicile de acces la servicii de alimentare cu apă, salubritate și igienă.*
- ◆ *Analizați necesitățile femeilor și fetelor legate de menstruație și impactul acestora*

asupra accesului femeilor și fetelor la alte servicii.

- ◆ *Examinați relația dintre condițiile de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă, riscurile de protecție specifice dimensiunii de gen (VGB, căsătoria forțată, abandonul școlar/munca copiilor etc.)*

apă, salubritate și igienă și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care normele și sistemele patriarhale pot restricționa accesul femeilor la instalațiile de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă, impactul infrastructurii școlare sensibile la dimensiunea de gen (toaile separate în funcție de sex sau sisteme de eliminare a deșeurilor sanitare) asupra accesului fetelor la educație).

- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru apă, salubritate și igienă. Dacă aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VGB.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru apă, salubritate și igienă (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate în funcție de gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați-vă că utilizați constatările din analiza de gen a GL pentru apă, salubritate și igienă pentru a completa cu Planul regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) al CPIA în procesul de planificare a programelor/proiectelor de GL pentru apă, salubritate și igienă și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Asigurați-vă că femeile, fetele, bărbații și băieții și grupurile de risc, precum persoanele în vârstă, LGBTQI, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, copiii neînsoțiți etc. sunt con-

sultați prin intermediul discuțiilor/consultări de grup separate pe criterii de gen, iar opiniile și prioritățile lor sunt luate în considerație la planificarea GL pentru apă, salubritate și igienă.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la gen și sistemul de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Raportați cu regularitate donatorilor și altor actori umanitari despre tendințele de gen și lacune de resurse pe dimensiunea de gen în cadrul GL pentru apă, salubritate și igienă.
- Mobilizați resursele pentru a aborda necesitățile diverse de protecție ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele în vârstă, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități, văduvele, adolescentele, copiii neînsoțiți, comunitatea romă, femeile însărcinate și care alăptează etc.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.

- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru GL pentru apă, salubritate și igienă care să țină cont de gen, vârsta și dizabilitate.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru Sistemul de Aprovizionare cu Apă, Salubritate și Igienă.
- Sporiți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți echipele de femei și bărbați; lucrătorii și actorii locali din domeniul apă, salubritate și igienă cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Asigurați echilibrul de gen în echipele pentru apă, salubritate și igienă și atribuiți funcții și sarcini femeilor în situații în care factorii socio-culturali și normele de gen ar putea împiedica bărbații să abordeze necesitățile femeilor și ale fetelor.
- Informați comunitățile afectate despre existența codurilor de conduită în domeniul protecției împotriva exploatarei și abuzului sexual (PEAS) și creați mecanisme sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidentiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatarei și abuzului sexual (EAS), pentru exprimarea sugestiilor și depunere a plângerilor.

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Asigurați toalete și instalații pentru baie bine iluminate, cu încuietori și separate în funcție de sex, sigure și accesibile pentru toate vârstele, dizabilitățile, identitățile de gen, orientările sexuale și alte diversități.*
- ◆ *Realizați acțiuni de informare a bărbaților pentru a vă asigura că aceștia nu folosesc sau nu intră în sălile de baie și de toaletă pentru femei și fete.*
- ◆ *Realizați acțiuni de informare a femeilor și fetelor pentru a promova folosirea de către acestea a sălilor de baie și de toaletă pentru femei și fete.*
- ◆ *Asigurați accesul echitabil și demn la materiale igienice pentru femeile și fetele de vârstă fertilă; spații private pentru a se spăla sau pentru a elimina deșeurile legate de aceste materiale. Asigurați-vă că materialele sunt corespunzătoare pentru utilizatoare. Consultați femeile referitor la produsele de igienă menstruală (de ex., țineți cont de toalete și instalațiile de baie din cadrul adăpostului în special pentru persoanele cu dizabilități grave sau boli cronice, supraviețuitoarii VBG, gospodăriile conduse de femei, persoanele LGBTQI și persoanele în vârstă).*
- ◆ *Creați spații sigure de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă pentru supraviețuitoarii/supraviețuitoarele VBG.*

- ◆ *Instalați toalete și săli de baie în gospodării, dacă spațiul permite, altfel recurgeți la instalații care deservească maxim 2-3 familii.*
- ◆ *Separați toaletele și sălile de baie comune în funcție de sex și instalați semne clare pentru femei și bărbați. Pe lângă aceasta, instalați toalete mixte accesibile pentru persoanele transgender.*
- ◆ *Instalați lumini suficiente în blocurile sanitare; asigurați intimitatea și încuietori pe interior; stabiliți-le în locuri sigure; proiectați-le în mod corespunzător din punct de vedere cultural. (exemplu: toalete comunale și săli de baie separate în funcție de sex pe lângă toaletele mixte pentru persoanele transgender) și asigurați-vă că accesul la acestea este sigur pentru persoanele cu dizabilități.*
- ◆ *Promovați în Guvern expansiunea taberelor pentru PSI, inclusiv acordarea spațiului pentru a furniza servicii adecvate, sigure și sensibile la dimensiunea de gen, de ex., săli de baie sigure pentru femei și fete.*
- ◆ *Instruiți femeile și bărbații în mod egal în operarea și întreținerea instalațiilor de aprovizionare cu apă, salubritate și igienă.*
- ◆ *Consultați femeile și fetele cu privire la caracterul adecvat al produselor de igienă menstruală și organizați campanii de sensibilizare cu privire la produsele de igienă menstruală (MIM), sensibile la aspecte culturale.*
- ◆ *Distribuiți în mod sistematic seturi de MIM corespunzătoare din punct de vedere cultural pentru femeile și fetele de vârstă fertilă și oferiți spații private pentru a se spăla sau a arunca absorbantele igienice atunci când spațiile permit. Analizați opțiunile de solicitare a seturilor igienice pentru femei contra cost atunci când acest lucru este fezabil.*
- ◆ *Asigurați-vă că pompele manuale și rezervoarele cu apă sunt adaptate femeilor și fetelor și că sunt proiectate astfel încât să se minimizeze timpul petrecut pentru colectarea apei.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns ale GL pentru apă, salubritate și igienă din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din punct de vedere al includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți lecții învățate și bunele practici de utilizare a abordărilor sensibile la dimensiunea de gen și eliminați lacunele.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare oferite în [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#), precum și de standardele minime pentru aprovizionarea cu apă, salubritate și igienă din Manualul Sphere.

Photo: UN Women / Aurel OBREJA

INTERVENȚIILE de ASISTENȚĂ FINANCIARĂ

Grup de Lucru Intersectorial

INTERVENȚIILE DE ASISTENȚĂ FINANCIARĂ

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că valorile de referință și analiza cuprind date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD), analizează structura populației afectate și se identifică cele mai vulnerabile grupuri.

EXEMPLU:

- ◆ Numărul de beneficiari ai asistenței financiare dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.
- ◆ Procentajul femeilor și al fetelor ce beneficiază de asistență financiară din numărul total de beneficiari de asistență financiară.
- ◆ Procentajul grupurilor de risc, precum LGBTQI, persoanelor în vârstă, gospodăriilor conduse de femei și copii ce beneficiază de asistență financiară din numărul total de beneficiari, dezagregat pe gen, vârstă și dizabilități.

- Efectuați o analiză de gen a GL pentru intervențiile de asistență financiară

EXEMPLU:

Evaluați modul în care normele de gen predominante, dinamica dimensiunii de gen și a relațiilor de putere afectează accesul refugiaților la intervențiile de asistență financiară și avantajele obținute în urma acestora, în special pentru cele mai vulnerabile grupuri de femei, copii, persoane cu dizabilități și LGBTQI. Evaluați cum accesul la intervențiile de asistență financiară poate influența puterea de cumpărare a beneficiarilor și beneficiarelor, protecția împotriva VBG, participarea în procesul decizional, accesul și controlul resurselor printre altele.

- Analizați și asigurați-vă că evaluarea GL pentru intervențiile de asistență financiară și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care normele sociale și sistemele patriarhale pot restricționa accesul femeilor refugiate la intervențiile de asistență financiară, impactul intervențiilor de asistență financiară asupra modelelor decizionale legate de gospodărie).
- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femei din cadrul echipei de evaluare a GL pentru intervențiile de asistență financiară. Dacă aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBG.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru intervențiile de asistență financiară (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate de gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați-vă că DDSVD și constatările din analiza de gen a GL pentru intervențiile de asistență financiară sunt utilizate pentru a completa cu informații Planul regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) al CPIA în toate programele/proiectele GL pentru asistența financiară și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Asigurați-vă că femeile, fetele, bărbații și băieții și grupurile de risc, precum persoanele în vârstă, LGBTQI, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, copiii neînsoțiți etc. sunt consultați prin intermediul discuțiilor/consultărilor în grupuri separate pe criterii de gen, iar opiniile și prioritățile lor sunt luate în considerare la planificarea GL pentru intervențiile de asistență financiară.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la intervențiile de asistență financiară integrate și direcționate în funcție de gen în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Informați cu regularitate donatorii și alți actori umanitari, în cadrul GL pentru intervențiile de asistență financiară, cu privire la lacunele de finanțare pe dimensiunea de gen.
- Mobilizați resursele pentru a aborda necesitățile diverse legate de intervențiile de asistență financiară ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele în vârstă, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități, văduvele, adolescentele, copiii neînsoțiți, comunitatea romă etc.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.

- Stabiliți criteriile de țintire/selectare a beneficiarilor pentru GL pentru intervențiile de asistență financiară care să țină cont de gen, vârstă și dizabilitate.
- Asigurați participarea egală și semnificativă a femeilor, fetelor, bărbaților și băieților de toate vârstele, identitățile de gen, abilitățile și orientările sexuale, precum și de alte diversități în formularea, implementarea și monitorizarea programelor/proiectelor de către GL pentru intervențiile de asistență financiară.
- Sporiți gradul de conștientizare a aspectelor de gen în rândul populației afectate și instruiți echipele de femei și bărbați pentru intervențiile de asistență financiară, actorii locali cu privire la dimensiunea de gen în contextul acțiunii umanitare.
- Informați comunitățile afectate despre existența codurilor de conduită în domeniul protecției împotriva exploatării și abuzului sexual (PEAS) și creați mecanisme sensibile la dimensiunea de gen, incluzive și confidențiale, inclusiv cu referire la măsurile de raportare a exploatării și abuzului sexual (EAS) pentru formularea sugestiilor și depunerea plângerilor.

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Luați în calcul sensibilizarea suplimentară a comunității pe dimensiunea de gen cu accent pe normele sociale transformatoriale și schimbările de rol pentru a obține rezultate în domeniul intervențiilor de asistență financiară de o durată mai lungă.*
- ◆ *Dezvoltați cunoștințele femeilor privind managementul financiar (inclusiv, finanțarea digitală și educația financiară), marketing, dezvoltarea afacerilor și a antreprenoriatului. Promovați accesul lor pe piețe, la documente de identificare și tehnologii necesare pentru a primi transferuri bănești digitale.*
- ◆ *Promovați drepturile femeilor și șansele egale pentru implicarea în mai multe acțiuni transformatoriale în termeni de gen pentru acces la surse de venit, prin asigurarea accesului la instituțiile de îngrijire a copiilor, spațiile de alăptare; măsurilor de siguranță pentru femei; sensibilizarea de gen a membrilor de familie în limbi accesibile, a comunității și a altor actori economici; a mentoratului, liderismului, instruirii pentru formarea deprinderilor de viață și de implicare în activități remunerate pentru femei.*
- ◆ *Promovați dezvoltarea competențelor de dobândire a mijloacelor de trai bazate pe necesități. Spre exemplu, nevoile de instruire sunt înțelese și ajustate necesităților pieței muncii.*
- ◆ *Promovați implicarea și incluziunea pe termen lung a femeilor în activități remunerate, dominate de bărbați, precum zidăria, mecanica sau electronica, asigurând sensibilizarea comunității masculine pentru a evita o eventuală rezistență din partea rudelor și a comunității.*
- ◆ *Testați pilotarea mai multor programe financiare multilateral integrate și direcționate în funcție de gen.*

- ◆ *Integrați intervențiile de asistență financiară în planificarea mai comprehensivă a programelor și includeți egalitatea de gen sporită și abilitarea femeilor ca fiind unul dintre obiectivele acesteia.*
- ◆ *În coordonare cu GL pentru protecție și intervențiile de asistență financiară și rețeaua de Protecție împotriva Exploatării și a Abuzului Sexual (PEAS), includeți programarea VBG în intervențiile de asistență financiară pentru a preveni și a reduce riscul VBG și al exploatării și abuzului sexual (EAS) și oferiți acces la serviciile de protecție direcționate.*
- ◆ *Identificați activități de implicare în munci remunerate, cultural acceptabile și sigure pentru femei, prin intermediul consultărilor cu comunitatea (de ex., activități în gospodării țărănești sau activități în spații sigure pentru femei); lucrând, în același timp, pentru promovarea drepturilor femeilor și șanselor egale de implicare în mai multe acțiuni transformăionale în termeni de gen ce țin de oportunități de dobândire a mijloacelor de trai.*
- ◆ *Implicați activ femeile și bărbații din rândul refugiaților și al comunității gazdă în activitățile de „bani pentru muncă” pentru activități de voluntariat în calitate de lucrători medicali, profesori, etc.*
- ◆ *Oferiți servicii de îngrijire a copiilor sub forma unor munci remunerate pentru mamele care stau acasă, oferind astfel altor femei libertatea de a participa în alte activități remunerate și sporind valoarea muncii de îngrijire oferite de femei.*
- ◆ *Creați grafice de lucru flexibile pentru femei și bărbați pentru a participa în intervențiile de asistență financiară.*
- ◆ *Consultați comunitățile și verificați fezabilitatea intervențiilor bănești ce vizează femeile pentru a dezvolta încrederea în sine și reziliența femeilor astfel încât acordarea asistenței să le satisfacă propriile necesități.*
- ◆ *Implicați femeile în consultări privind preferințele legate de asistența și informarea despre ajutorul financiar și modul de colaborare cu piețele, în special pentru gospodăriile conduse de femeile singure.*
- ◆ *Asigurați-vă că piețele sunt în apropiere, sunt sigure și accesibile pentru femei. Analizați opțiunile de stabilire a unor spații pentru femei pe teritoriile piețelor.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns ale GL pentru intervențiile de asistență financiară din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din punct de vedere al includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri
- Împărtășiți lecțiile învățate și bunele practici referitor la utilizarea abordărilor sensibile la dimensiunea de gen și eliminați lacunele.
- Măsurați sistematic indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare din [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadru Acțiunilor Umanitare](#) și standardelor minime pentru asistență financiară din Manualul Sphere.

Photo: UN Women / Aurel OBREJA

COMUNICAREA
cu COMUNITĂȚILE și
RESPONSABILITATEA FAȚĂ
de POPULAȚIILE AFECTATE

Grup de Lucru Intersectorial

COMUNICAREA cu COMUNITĂȚILE și RESPONSABILITATEA FAȚĂ de POPULAȚIILE AFECTATE

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că valorile de referință și analiza cuprind date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD) în care se analizează structura populației afectate și se identifică grupurile cele mai vulnerabile.

EXEMPLU:

- ◆ Numărul refugiaților consultați în proiectarea intervențiilor umanitare, dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.
- ◆ Numărul refugiaților care au acces la mecanismele de informare, de depunere a sugestiilor și a plângerilor, dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.
- ◆ Procentajul refugiaților satisfăcuți de accesul lor la mecanismele de informare, de depunere a sugestiilor și a plângerilor, dezagregat pe gen, vârstă și dizabilitate.

- Efectuați o analiză de gen a comunicării cu comunitățile (CcC) și a responsabilității față de populația afectată (RPA).

EXEMPLU:

Evaluati normele de gen predominante, dinamica genului și relațiile de putere în rândul populației afectate. Evaluati riscurile și preocupările specifice fiecărui gen care afectează accesul populației afectate la asistență. Clasificați vulnerabilitățile specifice genului ce afectează un grup specific (de ex., femeile cu dizabilități, LGBTQI etc.), metodele și instrumentele adecvate pentru consultarea și direcționarea echitabilă din perspectiva genului a beneficiarilor.

- Analizați și asigurați-vă că evaluarea GL pentru CcC și RPA și instrumentele de colectare a datelor includ DDSVD și indicatori sensibili la dimensiunea de gen și vârstă (mai exact, modul în care lipsa informațiilor privind ajutorul disponibil pot avea un impact de gen asupra accesului populației afectate la asistență).
- Asigurați echilibrul dintre numărul de bărbați și femeii din cadrul echipei de evaluare a GL CcC și RPA. Dacă aveți posibilitate, includeți în echipă un specialist pe dimensiunea de gen și un specialist din domeniul protecției/VBC.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în planul GL pentru CcC și RPA (de ex., includeți intervenții integrate și direcționate în funcție de gen, indicatori și ținte sensibile la gen etc.).
- Asigurați-vă că DDSVD și constatările din analiza de gen a GL pentru CcC și RPA sunt utilizate pentru a completa Planul regional de răspuns la criza refugiaților din Ucraina și alte planuri relevante.
- Introduceți [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV) în toate programele/proiectele GL pentru CcC și RPA și asigurați atribuirea unui cod IGV pentru proiecte.
- Asigurați-vă că femeile, fetele, bărbații și băieții și grupurile de risc, precum persoanele în vârstă, LGBTQI, persoanele cu dizabilități, gospodăriile conduse de femei, copiii neînsoțiți etc. sunt consultați prin intermediul discuțiilor/consultărilor de grup separat pe sex, iar opiniile și prioritățile lor sunt luate în considerare la planificarea GL pentru CcC și RPA.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire CcC și RPA integrate și direcționate pe sex în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Informați cu regularitate donatorii și alți actori umanitari, în cadrul GL pentru CcC și RPA, despre lacunele de finanțare pe dimensiunea de gen.
- Mobilizați resursele pentru a aborda necesitățile diverse legate de CcC și RPA ale femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc cum sunt LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele în vârstă, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități, văduvele, adolescentele, copiii neînsoțiți, comunitatea romă etc.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Utilizați DDSVD și indicatorii de gen pentru implementarea programelor/proiectelor, monitorizarea scopurilor și măsurarea rezultatelor.
- Monitorizați în mod sistematic accesul la informații, mecanismele de depunere a sugestiilor și a plângerilor, precum și gradul de satisfacție față de canalele de comunicare prin colectarea DDSVD. Eliminați prompt barierele în calea accesului egal și incluziunii la toate etapele CPU. Rețineți, canalele care sunt eficiente în informarea bărbaților ar putea să nu fie la fel de eficiente în informarea femeilor, respectiv ar fi necesară utilizarea unor abordări diferite.

- Consultați femeile, fetele, bărbații și băieții înainte de fiecare schimbare în cadrul asistenței umanitare respectând demnitatea, pentru a asigura rolul activ în procesul decizional al comunităților afectate și pentru a informa despre orice schimbare la timp, promovând, totodată, egalitatea de gen (oferind femeilor posibilități sigure și de încredere pentru a contribui la procesul decizional).
- Asigurați-vă că activitățile proiectului sunt realizate în conformitate cu politicile și măsurile privind standardele și principiile sugerate de rețeaua PEAS, Codul de conduită PEAS, lista de verificare organizațională PEAS, pachetul minim PEAS și cele șase principii ale PEAS.
- Instruiți personalul umanitar cu privire la principiile directe umanitare și asigurați-vă că aceștia aderă la principiile de confidențialitate, respect, inclusiv pentru alegerea supraviețuitorilor, nediscriminare și siguranță. Exemple de documente orientative în domeniul umanitar sunt: Standardele CPIA pentru egalitatea de gen și abilitarea femeilor și fetelor, Ghidul CPIA privind VBG (2015), Principiul CPIA privind rolul central al protecției și Setul de instrumente pentru integrarea protecției, Standardele minime pentru protecția copiilor în contextul acțiunii umanitare, Ghidul CPIA privind incluziunea persoanelor cu dizabilități în contextul acțiunii umanitare, și Pride in the Humanitarian System – Call for Action (Mândria în sistemul umanitar – Apel la acțiune) (2018).

EXEMPLE DE ACȚIUNI SENSIBILE LA DIMENSIUNEA DE GEN SPECIFICE DOMENIULUI DAT:

- ◆ *Asigurați-vă că abordările RPA includ principiile PEAS și sunt accesibile pentru toți, inclusiv femeile și cele mai vulnerabile grupuri, prin intermediul Ciclului programului umanitar (CPU) și al procesului de planificare.*
- ◆ *Stabiliți un proces de referire și raportare coordonat, care respectă confidențialitatea și este accesibil femeilor și grupurilor cele mai vulnerabile.*
- ◆ *Coordonați împreună cu rețeaua PEAS comportamentul acceptabil al asistenților umanitari și modul de raportare al comportamentului inadecvat al asistenților umanitari pentru a spori gradul de conștientizare al comunității și a promova dialogul privind dreptul lor la asistență. Asigurați membrii comunității că vor beneficia în continuare de aceleași servicii, chiar dacă raportează un caz. Folosiți comunicarea bilaterală, informarea și mecanismele de reacție pentru a crea o relație de încredere cu comunitățile.*

- ◆ *Asigurați o comunicare clară, sigură, accesibilă și incluzivă cu comunitățile prin intermediul consultărilor participative sensibile la dimensiunea de gen și centrate pe oameni care pot reflecta necesitățile și preferințele diferite ale celor mai vulnerabile și marginalizate grupuri de populație.*
- ◆ *Asigurați responsabilitatea, participarea și implicarea semnificativă, consolidarea încrederii prin intermediul comunicării bilaterale, cu organizațiile și persoanele LGBTQI care reprezintă diversitatea comunităților LGBTQI în dezvoltarea politicilor umanitare și a ghidurilor privind bunele practici.*
- ◆ *Asigurați monitorizarea sistematică post-distribuire ce include consultări cu femeile, bărbații, băieții și fetele de toate vârstele și diversitățile în mod egal. Asigurați-vă că sugestiile vor fi incluse în viitorul plan de răspuns și urgență.*
- ◆ *Monitorizați în mod regulat accesul femeilor, fetelor, băieților și bărbaților (din toate grupurile și de toate diversitățile) la servicii de ajutor umanitar prin intermediul controalelor la fața locului, a consultațiilor cu refugiații etc., pentru a determina dacă/cum au fost abordate necesitățile lor și a corecta orice impact negativ raportat al serviciilor de ajutor umanitar asupra vulnerabilității femeilor, a fetelor, a băieților și a bărbaților.*
- ◆ *Coordonați împreună cu rețeaua PEAS comportamentul acceptabil al asistenților umanitari, modalitatea de raportare a comportamentului inadecvat al asistenților umanitari pentru a spori gradul de conștientizare al comunității privind dreptul lor la asistență și crearea unei relații de încredere prin intermediul comunicării bilaterale pentru a permite aceste raportări.*

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns ale GL pentru CcC și RPA din perspectiva genului și evaluați eficiența proiectelor din punct de vedere al includerii celor mai excluse/vulnerabile grupuri.
- Împărtășiți bune practici și lecții învățate referitor la utilizarea abordărilor sensibile la dimensiunea de gen și eliminați lacunele identificate.
- Analizați și măsurați rezultatele legate de RPA și PEAS la nivel de agenție și inter-agenții, inclusiv prin intermediul principiilor precum Standardul umanitar de bază și Standardele minime de operare privind PEAS, Ghidul pentru determinarea mecanismelor inter-agenții de depunere a plângerilor la nivel de comunitate și Procedurile standard de operare asociate acestuia.

Photo: UN Women / Stela DONTU

COORDONARE

Grup de Lucru COORDONARE

EVALUAREA ȘI ANALIZA NECESITĂȚILOR

- Asigurați-vă că în toate evaluările colectează, analizează și utilizează date dezagregate pe sex, vârstă și dizabilitate (DDSVD) și o analiză de gen, efectuată de echipe, echilibrate din perspectiva de gen, de colectare a datelor prin discuții și interviuri de grup separate pe gen, asigurând o direcționare echilibrată ce integrează grupurile vulnerabile și cele marginalizate în funcție de gen.
- Asigurați-vă că toate sectoarele/grupurile de lucru aplică instrumentul CPIA privind Indicatorii de Gen și selectați sectoarele/grupurile de lucru ce vor aplica Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă în propunerile de răspuns.
- Asigurați-vă că toate sectoarele/grupurile de lucru utilizează profilul de gen, fișele de recomandări sectoriale și Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare.

PLANIFICARE STRATEGICĂ

- Asigurați liderismul și reprezentarea egală și semnificativă a femeilor și a grupurilor marginalizate, precum și a organizațiilor societății civile ce reprezintă aceste grupuri ale populației, în evaluări, planificare, management, implementare, distribuirea ajutorului umanitar și monitorizarea activităților răspunsului umanitar.
- Asigurați echilibrul de gen și un număr adecvat de angajate instruite ca asistente umanitare, interprete, evaluatoare și personal de securitate, personal medical; disponibilitatea personalului feminin în orice moment pentru a susține femeile; și că personalul feminin este asigurat cu toate măsurile de siguranță și securitate, inclusiv pentru adăpost și transport. Examinați posibilitate de stabilire a unui mecanism de informare pentru rețele și instituții din care ar putea fi recrutate femeile la nivel local, de ex., din universitățile locale.
- Toți lucrătorii umanitari să se implice și să se familiarizeze cu Ghidul privind Dimensiunea de

Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare, căile de referire pentru protecție, VBG și protecția copiilor și PEAS. Încorporați PEAS și integrarea protecției (inclusiv VBG și protecția copiilor) în toate procesele intersectoriale curente de planificare, evaluare, implementare și monitorizare.

MOBILIZAREA RESURSELOR

- Includeți informații și mesaje cheie cu privire la acțiunile umanitare sensibile la dimensiunea de gen și în discuțiile, vizitele și întrunirile cu donatorii pentru a influența prioritățile de finanțare.
- Informați cu regularitate donatorii și alți actori umanitari despre lacunele de finanțare pe dimensiunea de gen.
- Mobilizați resurse pentru a aborda necesitățile diverse de gen și prioritățile femeilor, fetelor, bărbaților și băieților și ale grupurilor de risc, precum LGBTQI, femeile ce conduc gospodăriile, persoanele în vârstă, persoanele/femeile și fetele cu dizabilități, văduvele, adolescentele, copiii neînsoțiți, comunitatea romă etc.

IMPLEMENTARE ȘI MONITORIZARE:

- Stabiliți un grup de lucru pentru dimensiunea de gen în cadrul acțiunii umanitare (GLGAU) ce include agenții de stat, organizații conduse de femei și implicați liderii sectorului/grupului de lucru în procesul de coordonare al asistenței umanitare și în livrarea asistenței umanitare.
- Coordonați revizuirile în bază de gen ale analizei necesităților și ale planului de răspuns regional pentru refugiați din Ucraina.
- Puneți în discuție prioritățile și preocupările GLGAU în cadrul întrunirilor intersectoriale și ale grupurilor de lucru.
- Consolidați capacitatea grupurilor umanitare, a grupurilor de răspuns la criza refugiaților, a femeilor și bărbaților din prima linie de răspuns și actorilor locali privind dimensiunea de gen în cadrul acțiunii umanitare și [Instrumentul privind Indicatorii de Gen și Vârstă](#) (IGV).

- Sprijiniți incluziunea organizațiilor conduse de femei în arhitectura și programarea umanitară, precum și avantajele acestora în urma finanțării umanitare.
- Asigurați incluziunea unui mesaj sensibil la dimensiunea de gen în activitățile umanitare de advocacy și în gestionarea informațiilor.
- Asigurați integrarea dimensiunii de gen în codurile de conduită în domeniul Protecției îm-

potriva Exploatării și Abuzului Sexual (PEAS); sprijiniți mecanismele de exprimare a sugestiilor și depunere a plângerilor integrate și direcționate în funcție de gen, incluzive și confidențiale, inclusiv măsurile de raportare a Exploatării și Abuzului Sexual (EAS) și integrați-le pe toate în Monitorizarea generală a Incidentelor de Protecție.

ANALIZA ȘI EVALUAREA OPERAȚIONALĂ de GEN

- Analizați proiectele din cadrul planurilor de răspuns din perspectiva genului și evaluați aplicarea IGV.
- Evaluați tendințele datelor din IGV și interconexiunea/impactul lor asupra finanțării.
- Împărtășiți lecții învățate și bune practici de utilizare a abordărilor sensibile la dimensiunea de gen și eliminați lacunele.
- Măsurați în mod regulat indicatorii specifici proiectului în baza listei de verificare din [Manualul Comitetului Permanent Inter-Agenții cu privire la Dimensiunea de Gen în Cadrul Acțiunilor Umanitare](#) și standardelor minime din Manualul Sphere.

UN WOMEN ESTE ENTITATEA NAȚIUNILOR UNITE DEDICATĂ EGALITĂȚII DE GEN ȘI ABILITĂRII FEMEILOR. O PROMOTOARE MONDIALĂ A DREPTURILOR FEMEILOR ȘI FETELOR, UN WOMEN A FOST ÎNFIINȚATĂ PENTRU A ACCELERA RĂSPUNSUL LA NECESITĂȚILE ACESTORA ÎN ÎNTREAGA LUME.

UN Women susține Statele Membre ale ONU în stabilirea standardelor globale pentru atingerea egalității de gen și lucrează împreună cu guvernul și societatea civilă pentru a concepe legi, politici, programe și servicii necesare destinate să asigure implementarea standardelor în mod eficient, aducând cu adevărat beneficii femeilor și fetelor din întreaga lume. UN Women acționează la nivel global pentru transformarea viziunii Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă în realitate pentru femei și fete și sprijină participarea egală a femeilor în toate aspectele vieții, axându-se pe 4 priorități strategice:

- Femeile conduc, participă și beneficiază în măsură egală de sistemele de guvernare.
- Femeile au securitate financiară, locuri de muncă decente și independență economică.
- Toate femeile și fetele trăiesc o viață fără orice formă de violență.
- Femeile și fetele contribuie la și au o mai mare influență asupra creării păcii durabile și rezilienței, în egală măsură beneficiind de prevenirea conflictelor, precum și de acțiuni umanitare.

De asemenea, UN Women coordonează activitatea sistemului ONU în promovarea egalității de gen.

202, Stefan cel Mare si Sfant Blvd., 3rd Floor
Chisinau, Republic of Moldova
Tel: +373 22 839 898

Email: info.md@unwomen.org
Website: moldova.unwomen.org
Facebook: [unwomenmoldova](https://www.facebook.com/unwomenmoldova)
Twitter: [@unwomenmoldova](https://twitter.com/unwomenmoldova)